

TANTÁRGYI TEMATIKA

Alkotmányjog 4.; Jogász szak, osztatlan képzés

(Nappali/Levelező)

Tantárgy neve: Alkotmányjog 4.	Tantárgy Neptun-kódja: Nappali: AJALK271N6 Levelező: AJALK271L6 Diplomás levelező: AJALK271D6 Tárgyfelelős intézet: Államtudományi Intézet/Alkotmányjogi Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Bragyova András, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Bragyova András egyetemi tanár, Prof. Dr. Paulovics Anita egyetemi tanár, Dr. Hallók Tamás egyetemi docens, Dr. Pap Gábor adjunktus, Dr. Panyi Béla c. egyetemi docens	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel: Nappali: Alkotmányjog 3. AJALK221N5 Levelező: Alkotmányjog 3. AJALK221L5 Diplomás levelező: Alkotmányjog 3. AJALK221D5
Óraszám/hét: Nappali: 2 óra/hét (Diplomás) levelező: 10 óra/félév	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3 kredit	Munkarend: Nappali és (Diplomás) levelező
Tantárgy feladata és célja: A tanegység célkitűzései: az alapjogok elmélete, nemzetközi jogi védelme és az alapjogokra vonatkozó magyar alkotmányjogi szabályozás megismerése (az Alkotmánybíróság joggyakorlata alapján.) A stúdium keretében bemutatásra kerülő főbb témakörök: a politikai szabadságjogok, a nemzetiségek jogai, a gazdasági, szociális, kulturális jogok, a harmadik generációs jogok, az állampolgári jogok, közteherviselés és az alapjogok érvényesülésének biztosítékai. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T7, T11, T13, T14 <i>képesség:</i> K4, K5, K6, K7, K9, K10, K16, K19, K23, K30, K31 <i>attitűd:</i> A2, A3, A4, A9, A10, A11, A12, A15, A18 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F5, F7	
Tantárgy tematikus leírása: Előadás: 1. Kommunikációs alapjogok. A véleménynyilvánítás szabadsága (sajtószabadság és a médiajog). A véleményszabadság korlátai: médiajog, közszolgálati médiumok. 2. A gyűlöletbeszéd problémája. A véleménynyilvánítás szabadsága és a személyiségi jogok. A tudomány és a művészet szabadsága. 3. A nemzetiségek jogai. 4. Politikai alapjogok. A választójog, a közhivatal viselésének joga, választhatóság. 5. A gyülekezési jog. Az egyesülési jog. Társadalmi szervezetek. 6. A pártokra vonatkozó alkotmányos szabályok. 7. A lelkiismereti és a vallásszabadság. Az állam és az egyház viszonya. Az állam világnézeti semlegessége. 8. Az oktatás szabadsága, a szülő nevelési joga és a lelkiismereti szabadság. A művelődéshez való jog. A gyermekek jogai. 9. A gazdasági, szociális és kulturális jogok. A valódi szociális alapjogok: a tulajdonhoz való jog, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog.	

10. Az érdekvédelem joga és a sztrájkjog.
11. A szociális biztonság és ellátáshoz való jog.
12. Az egészséges környezethez való jog.
13. A bírósági eljáráshoz kapcsolódó jogok. A jogállamisághoz kapcsolódó alapjogok. Az igazságszolgáltatáshoz, a törvényes bírósághoz és a törvény által rendelt bíróhoz való jog; független és pártatlan bírósághoz való jog; igazságos, méltányos és nyilvános tárgyaláshoz való jog.
14. Az anyanyelv használatához való jog; a jogorvoslathoz való jog; a tisztességes eljárás, a bírósághoz fordulás joga, az ártatlanság vétele; a védelemhez való jog, a nullum crimen sine lege és a nulla poena sine lege elve.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Nappali: a hallgatók önkéntes alapon „Alkotmányjogi verseny”-en vehetnek részt, amelyen a Tanszék által kiadott alkotmányjogi feladatokat kell megoldani. A verseny kétfordulós. Az első fordulóra a szorgalmi időszak 12. hetében kerül sor. A második fordulón – amelyet a gyakorlatvezetők előtt kell teljesíteni – azon hallgatók vehetnek részt, akik az első fordulóban legalább 75%-os eredményt értek el. Jelest az a hallgató kap, aki az első fordulóban legalább 85%-os és a második fordulóban legalább 80%-os eredményt ért el. Négyest az a hallgató kap, aki az első fordulóban legalább 75%-os és a második fordulóban legalább 80%-os eredményt ért el.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A kollokviumot szóban kell teljesíteni.

A kollokviumi vizsga értékelése a következőképpen történik:

- 0% – 50% = Elégtelen (1)
- 51% – 63% = Elégséges (2)
- 64% – 77% = Közepes (3)
- 78% – 89% = Jó (4)
- 90% – 100% = Jeles (5)

Alkalmazott pedagógiai módszer: tematikus prezentáció, stb.

Kötelező irodalom:

Sári János — Somody Bernadett: *Alapjogok. Alkotmánytan II.* Osiris, Bp., 2008. (esetleges újabb kiadás)
Alkotmányjog – Alapjogok. (Szerk.: Schanda Balázs - Balogh Zsolt) PPKE-JÁK, Pázmány University Press, 2011.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. (szerk.: Schanda Balázs — Varga Zs. András — Csink Lóránt) Dublin, Clarus Press, 2012.

Ajánlott irodalom:

Emberi jogok. (Szerk.: Halmai Gábor, Tóth Gábor Attila), Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Halmai Gábor: *Kommunikációs jogok.* Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2002.

Wade — Bradley – Bates — Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.